

Crònica

Ramon Muntaner

"E estant jo en una alqueria mia"

E estant jo en una alqueria mia per nom Xilvella, que és en la Horta de València, e dormant en mon lit, a mi venc en visió un prohóm vell vestit de blanc qui em dix:

—Muntaner, lleva sus e pensa de fer un llibre de les grans meravelles que has vistes que Déus ha fetes en les guerres on tu és estat, com A Déu plau que per tu sia manifestat. E vull que sàpies que per quatre coses senyaladament t'ha Déus allongda vida e t'ha aportat en bon estament e t'aportarà a bona fin. De les quals quatre coses és la primera con tu has tengudes moltes senyories així en mar com en terra on pogres haver fet més de mal molt que no has. La segona és per ço com jamés no has volgut guardar a negun que en ton poder fos ne sia vengut, mal per mal, ans molts homes de gran afer són venguts en ton poder, qui t'havien molt de mal fet, qui cuidaven ésser morts con venien en ta mà, e tu llavors feies gràcies a nostre senyor de la mercè que et feia, e lla on ells se tenien per pus perduts, tu els reties a nostre senyor ver Déus pròpiament, e els delliuraves de la tua presó, e els ne trameties en llurs terres salvament e segura, vestits e aparellats segons que a cascun se pertanyia. La terça raó és que A Déu plau que tu recontes aquestes aventures e meravelles con altres no és viu qui ho pogués així ab veritat dir. E l'altra és per ço que qualque sia rei d'Aragon, que s'esforç de bé a fer e a dir e entenent les gràcies que Déus ha fetes en aquests afers que tu recontaràs, a ell e a les seus gents, e que pens que de bé en mellor iran tots temps mentre ells vullen en veritat e en dretura metre e despendre son temps, e que veja e conega que a la dretura ajuda tots temps nostres senyor. E qui ab veritat guerreja e va, Déus lo exalça e li dóna victòria, e que ab poques gents fa vençre e destruir moltes qui ab supèrbia e malvestat van e es fien més en llur poder que en lo poder de Déu. E axí, per aquesta raon, lleva e comença ton llibre e ta història, als mills que Déus t'administrarà.

E jo con açò haguí entès, desperté·m e cuidé trobar lo dit prohóm. E no en trobé gens e sí em fiu lo senyal de la creu en mon front, e lleixé·m alguns dies que no volguí res d'açò començar.